

† ANDREI

Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului,
Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului

Răstignire și Înviere

Suntem în plină perioadă a Postului Mare. Îl auzim pe Domnul Hristos, care ne zice și nouă, ca și ucenicilor: „Iată, ne suim la Ierusalim și Fiul Omului va fi dat pe mâna arhierilor și a cărturarilor, și-L vor osândi la moarte; și Îl vor da pe mâna păgânilor, ca să-L batjocorească și să-L biciuiască și să-L răstignească, dar a treia zi va învia” (Matei 20, 18-19).

Celebrările liturgice ne arată și cum răspundem noi la această atenționare a Mântuitorului: „Mergând Domnul spre Patima cea de bunăvoie, a zis Apostolilor pe cale: Iată ne suim în Ierusalim, și Se va da Fiul Omului precum scrie pentru Dânsul. Să venim dar și noi cu gânduri curate, să mergem împreună cu Dânsul și împreună să ne răstignim, și să ne omorâm pentru Dânsul, despre desfătărilor lumesti; ca să și viețuim împreună cu Dânsul”¹.

Este clar: pentru a învia și a viețui împreună cu El trebuie să ne și „omorâm” pentru Dânsul. Lucrul acesta încercăm să-l facem în Postul Mare. De aceea o altă cântare ne și face atenți: „Vremea Postului să o începem cu bucurie, supunându-ne pe noi nevoițelor celor duhovnicești. Să ne lămurim sufletul, să ne curățim trupul. Să postim precum de bucate, așa și de toată patima, desfătându-ne cu virtuțile Duhului. Întru care petrecând cu dragoste, să ne învrednicim toți a vedea preacinstită patima lui Hristos Dumnezeu, și Sfintele Paști, duhovnicește bucurându-ne”². Sau cum zice Sfântul Apostol Pavel: „M-am răstignit împreună cu Hristos; și nu eu mai trăiesc, ci Hristos trăiește în mine” (Galateni 2, 20).

Este limpede că postul de bucate trebuie dublat cu postul de răutate. Ba, așa spune, că postul de bucate fără postul de răutate nu valorează mare lucru. Postul de bucate constituie suportul postului de răutate. Sărbătoarea Paștilor trebuie să ne prindă mai buni, mai duhovnicești, mai altruști, mai filantropi.

Tata, Dumnezeu să-l odihnească, ne relatează o povestire care sublinia faptul că postul de bucate fără postul de răutate nu are valoare. Și povestirea zice că un om și-a luat boii să-i ducă la târg. Târgul era în localitatea învecinată, iar drumul trecea printr-o pădure. Ziua de târg era vinerea. S-a dus la târg, și-a vândut boii, și-a pus banii în trăistuță, și se întorcea acasă tot prin pădure. O bandă de hoți l-au prins, i-au dat în cap, l-au omorât și i-au luat banii din trăistuță. Ce au mai aflat în trăistuță? Un colț de pâine și o fărâmă de slănină. Văzând slăcina au zis: astăzi e vineri, nu mâncăm slănină! Postire de bucate fără postire de răutate.

În această perioadă, la postul de bucate, la postul de răutate, adăugăm lectura Sfintelor Scripturi, adăugăm o bună spovedanie și multe acte de filantropie. Cu alte cuvinte, postul trebuie să fie integral, și nu unul formal. Iar la acest post, ne rugăm lui Dumnezeu să-și adauge harul Lui. Lupta pe care trebuie să o ducem este deosebit de aprigă, și nu una formală, pe care s-o ducem numai cu puterile noastre omenești.

Modele în această luptă duhovnicească ne stau sfinții. De aceea, în a IV-a duminică din Postul Mare ne aducem aminte de Sfântul Ioan Scărarul, iar în a V-a duminică de Sfânta Maria Egipteanca. Amândoi mari nevoitori și exemple absolute de postire și de pocăință. În „Scara Raiului”, Sfântul Ioan Scărarul ne spune că „de multe ori dracul se așază în stomac și nu lasă pe om să se sature, chiar de ar mânca tot Egiptul și ar bea Nilul întreg”³.

Iar Maria Egipteanca, pentru 17 ani petrecuți în Alexandria desfătându-se cu toate păcatele, s-a nevoit în pustiul Iordanului 47 de ani. Avea la ea doar trei pâini și jumătate și iarba câmpului. Întâlnind-o Avva Zosima, observa când se ruga că se ridica un cot de la pământ. Sfântul Sofronie al Ierusalimului, scriindu-i viața, a mărturisit: „am scris-o după puterea mea. N-am vrut să prefer altceva decât adevărul. Dumnezeu, care răsplătește cu dărnicie pe cei ce scapă la Dânsul, să dea ca răsplată folosul celor care vor citi povestirea, iar pe cel care a poruncit să fie scrisă să-l învrednicească a-l face părtaș stării și vredniciei acestei fericite, despre care vorbește povestirea”⁴.

Pe lângă acest exercițiu de renunțare, de nevoiță, pe care-l pretinde Postul Mare, un alt aspect al răstignirii îl reprezintă necazurile și încercările care vin peste oameni. Mântuitorul ne-a avertizat că „în lume necazuri veți avea; dar îndrăzniți. Eu am biruit

¹ Triodul, E.I.B.M.B.O.R., 1986, p. 478.

² Ibidem, p. 97.

³ Filocalia, E.I.B.M.B.O.R., București, 1980, p. 217.

⁴ Triodul, op. cit., p. 656.

DIN SUMAR:

- Un ctitor harnic și un păstor dinamic
- † DANIEL, PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE....(p. 2)
- Mitropolitul Andrei: 10 ani de slujire rodnică la cârma Mitropoliei Clujului – † MACARIE, EPISCOPUL EUROPEI DE NORD...(p. 2)
- Concluzie, sau cum copiii devin părinți
- † BENEDICT BISTRITĂNEANUL.....(p. 3)
- ÎPS Părinte Andrei, la un deceniu de slujire ca Mitropolit
- DARIUS ECHIM.....(p. 3)
- Centenarul nașterii Mitropolitului Bartolomeu (1921-2021)
- COMUNICAT(p. 4)
- Arhiepiscopul – PROF. UNIV. DR. MIRCEA GELU BUTA.....(p. 5)

† DANIEL

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Un ctitor harnic și un păstor dinamic*

lumea" (Ioan 16, 33). Sfântul Petru ne atenționează: „Iubiților, nu vă mirați de focul aprins între voi spre ispitire, ca și cum vi s-ar întâmpla ceva străin, ci întrucat sunteți părtași la suferințele lui Hristos, bucurați-vă, pentru ca și la arătarea slavei Lui să vă bucurați cu bucurie mare” (1 Petru 4, 12-13).

S-ar putea ca fiind bolnav, infirm, chinuit, ținut la pat, să nu mai ai mângâiere și speranță. Îți aduci aminte că în clipele fericite ale vieții tale te bucurai de vizitele prietenilor, și acum ele devin tot mai rare. Medicul conștiincios și prieten încearcă să te ajute. Cuvântul Scripturii îți spune „cinsteste pe doctor cu cinstea ce i se cuvine, că și pe el l-a făcut Domnul” (Iisus Sirah 38, 1).

Și totuși, Mântuitorul le spune tuturor celor necăjiți, pe umerii căror crucea apasă greu: „Veniți la Mine, toți cei osteniți și împovărați, și Eu vă voi odihni pe voi. Luați jugul Meu asupra voastră și învățați-vă de la Mine, că sunt blând și smerit cu inima, și veți găsi odihnă sufletelor voastre. Căci jugul Meu e bun și povara Mea este ușoară” (Matei 11, 28-30).

Răstignirea pe Crucea Mântuitorului, din punct de vedere spiritual se face cu ajutorul a patru cuie: aducerea aminte de moarte; aducerea aminte de judecată; aducerea aminte de rai și aducerea aminte de iad. Aceste patru realități te fac să rămâi aproape de Mântuitorul, să nu trăiești la întâmplare, ci să trăiești după Evanghelia Lui.

Răstignindu-te cu ajutorul mijloacelor de nevoiță pe care le-am amintit, răbdând toate necazurile ce vin asupra ta, vei și învia dimpreună cu Hristos. Lucrul acesta ni-l spune și Canonul Învierii: „Ieri m-am îngropat cu Tine, Hristoase; astăzi mă ridic împreună cu Tine, Cel ce ai înviat. Răstignitu-m-am ieri împreună cu Tine; Însuși împreună mă preamărește, Mântuitorule, întru Împărăția Ta”⁵.

⁵ Slujba Învierii, E.I.B.M.B.O.R., București, 2010, p. 27.

semenea lui Hristos, Păstorul Cel bun, episcopii, ca slujitori ai Lui și ai oamenilor, trebuie să păstorească pe cei încredeți lor cu dragoste părintească, după cum ne învață Sfinții Apostoli Petru și Pavel, zicând: „Păstorii turma lui Dumnezeu dată în paza voastră, cercetând-o nu cu silnicie, ci cu voie bună, după Dumnezeu, nu pentru câștig urât, ci din dragoste; nu ca și cum ați fi stăpâni peste Biserici, ci pilde făcându-vă turmei. Iar când se va arăta Mai-Marele păstorilor, veți lua cununa cea neveștejită a mării” (1 Petru 5, 1-4; vezi și 1 Timotei 4, 12-13; Tit 2, 7).

Demnitatea slujirii de arhipăstor în eparhie este sfântă și mare, iar sarcinile ei sunt multiple, mai ales într-o lume aflată în criză spirituală și materială. Însă, multele lucrări ale slujirii pastorale ne îndeamnă să ne apropiem, prin rugăciune, trăire și lucrare, mai mult de Hristos-Capul Bisericii, de Sfânta Treime și de toți sfinții lui Dumnezeu, pentru a primi ajutorul lor, spre folosul celor mulți.

Următor acestor îndemnuri și rânduieli sfinte, **Înaltpreasfințitul Părinte Andrei, Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, caută mereu să împlinescă în viața și activitatea sa marile responsabilități ale slujirii lui Dumnezeu și a oamenilor.**

Mărturisitor și slujitor al Evangheliei iubirii milostive a lui Hristos, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Andrei, pe lângă o bogată activitate teologică academică, desfășurată ca profesor universitar, a consolidat și a înnoit moștenirea înaintașilor săi, a împlinit și a înmulțit faptele iubirii milostive, prin fondarea mai multor instituții și așezăminte social-filantropice, prin multe activități culturale și misionare.

* Mesajul Preafericitului Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la aniversarea a 10 de ani de slujire a Înaltpreasfințitului Părinte Andrei, ca Arhiepiscop al Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolit al Clujului, Maramureșului și Sălajului, 25 martie 2021.

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, la instalarea Înaltpreasfințitului Părinte Andrei ca Arhiepiscop și Mitropolit în Catedrala din Cluj-Napoca, la Bunavestire a anului 2011.

După 21 de ani de păstorie ca Arhiepiscop al Alba Iuliei, unde a contribuit decisiv la înnoirea și dezvoltarea vieții bisericesti în sprijinul întăririi prezenței ortodoxe și românești în acest ținut plin de istorie, credință și cultură românească, în anul 2011, în ședința din 18 martie, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române l-a ales pe Înaltpreasfințitul Părinte Andrei în demnitatea de Arhiepiscop al Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolit al Clujului, Albei, Crișanei, Maramureșului și Sălajului. Din anul 2012 mitropolia se numește *Mitropolia Clujului, Maramureșului și Sălajului*.

Și în această nouă demnitate Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Andrei a desfășurat o bogată și intensă lucrare pastorală, culturală și social-misionară. A înființat trei mănăstiri noi, 10 parohii, trei centre pentru tineret, centre pentru cateheză, o grădiniță, o școală primară și o școală gimnazială confesională, precum și o școală gimnazială pentru recuperarea copiilor aflați în situația de abandon școlar.

Din grijă pentru învățământul teologic, a ctitorit un sediu nou și modern pentru Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca (Campusul Universitar „Nicolae Ivan”), inaugurat în anul 2013, care cuprinde paraclisul „Sfântul Nicolae”, bibliotecă, centru de conferințe, cantină și cămin studențesc.

Aniversarea împlinirii a 10 de ani de slujire a Înaltpreasfințitului Părinte Andrei ca Arhiepiscop al Vadului Feleacului și Clujului și Mitropolit al Clujului, Maramureșului și Sălajului, cu neobosită și intensă lucrare misionară, pun în lumină taina rodirii spirituale ca împlinire a responsabilității de a mărturisi și sluji, prin cuvânt și faptă, prezența și lucrarea lui Hristos Marele-Preot sau Arhiereul veșnic în Biserica Sa.

Astăzi, la ceas aniversar, aducem mulțumire lui Dumnezeu pentru darurile revărsate asupra Înaltpreasfințitului Părinte Andrei și asupra clerului și credincioșilor din eparhia

pe care o păstorește. Totodată, îl felicităm pe Înaltpreasfințitul Părinte Andrei pentru modul în care a înmulțit darurile primite de la Dumnezeu, lucrând „cu timp și fără timp”, îmbinând viața spirituală cu slujirea socială, dar și dragostea de țară cu pacea dintre culte!

Ne rugăm Mântuitorului Iisus Hristos, „Păstorul Cel Bun” (Ioan 10, 11) și „Arhiereul mărturisirii noastre” (Evrei 3, 1) să-i dăruiască în continuare aceeași bunătate părintească și aceeași râvnă sfântă pentru Biserică și Neam!

Întru mulți și fericiți ani, Înaltpreasfinția Voastră!

Mitropolitul Andrei: 10 ani de slujire rodnică la cârma Mitropoliei Clujului

† Macarie

Episcopul Europei de Nord

Astăzi, 25 martie 2021, se împlinesc 10 ani de rodnică păstorie a Înaltpreasfințitului Andrei la cârma Mitropoliei Clujului, Maramureșului și Sălajului. La acest popas aniversar, aș dori și eu să aștern câteva gânduri de prețuire și recunoștință blândului nostru povățuitor.

Înaltul Andrei este un vrednic continuator al moștenirii și lucrării misionare a Înaltului Bartolomeu care și l-a dorit atât de mult ca succesor la Cluj, fiind convins că va desăvârși lucrarea sa pastoral-culturală și social-misionară din Transilvania. Iată, în acest deceniu de păstorie a Înaltului Andrei în eparhia Clujului, ctitoriile edilitare, filantropice și misionare nu pot fi trecute pe larg aici, însă vreau să menționez cu deosebire câteva dintre lucrările care au fost continuate și desăvârșite de Părintele Mitropolit Andrei: împodobirea cu mozaic a Cate-

dralei mitropolitane din Cluj, finalizarea bisericii noi a Mănăstirii Nicula și a impunătoarei catedrale din cartierul clujean Mănăștur, la acestea adăugându-se construirea Centrului Misionar „Sfântului Apostol Andrei” și al noului sediu al Facultății de Teologie, înzestrate cu biserici noi, în perimetrul central al cetății de pe Someș. La fel de impresionante sunt ctitoriile de pe meleagurile bistrițene ale eparhiei, fiind suficient să amintesc în acest sens realizarea Centrului Misionar pentru Tineret „Preot Profesor Ioan Bunea” din Sângeorz-Băi.

În plan pastoral, Părintele mitropolit Andrei a implementat la Cluj un bun obicei, pe care-l practica încă de pe vremea slujirii sale arhieresti de la Alba Iulia. Cunoscutele sale cateheze de după Vечernia cu Paraclisul Maicii Domnului, în fiecare duminică seara, unde actualizează și aduce pe înțelesul tuturor cuvântul Evangheliei și al Sfinților Părinți. Dacă Înaltul Bartolomeu împlinea această slujire a cuvântului în cadrul liturghiei duminicale, Înaltul Andrei o face sub forma catehezelor de duminică seara.

Îndrăgit deopotrivă de preoți și credincioși, Mitropolitul Andrei a reușit de-a lungul acestor ani, printr-o frumoasă simbioză, să dinamizeze atât lucrarea duhovnicească, dar și pe cea socială a Bi-

sericii, descoperind în același timp noi valențe și forme culturale de exprimare a ethosului ortodox transilvănean. Răbdarea, tactul pastoral, blândețea, jertfelnicia și rugăciunile Înaltpreasfinției Sale ne-au inspirat mereu să rămânem pe Cale.

Din conversațiile mele cu Părintele Mitropolit Andrei am învățat că, pentru a păstori turma lui Hristos, e imperios necesar să rămânem uniți. Să fim mereu în comuniune unii cu alții, într-o genuină partășie reînnoită și hrănită, pe de o parte, din șederea noastră împreună în jurul Dumnezeuiescului Prestol, iar pe de alta, de disponibilitatea continuă la jertfa personală și comunitară pentru neclintita statornicie a întregului Trup al Bisericii dreptslăvitore. Nimeni dintre noi nu poate îndeplini de unul singur slujirea, însă împreună putem întrupa rugăciunea Mântuitorului „ca toți să fim una” (cf. Ioan 17, 21) și îndemnul Său ca lumina noastră să lumineze „înaintea oamenilor, așa încât să vadă faptele noastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri” (cf. Matei 5, 16).

Așadar, în această zi de Praznic, mă alătur și eu cu bucurie acestei aniversări, înălțând rugăciuni de mulțumire într-o rodnică slujire a Înaltpreasfințitului Părinte Andrei în Via Domnului. Întru mulți, luminoși și binecuvântați ani!

† BENEDICT Bistrițeanul

Episcop-vicar al

Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului

Concluzie, sau cum copiii devin părinți

Socotesc că există două finaluri care se desfășoară în paralel sau chiar se suprapun în parabola fiului risipitor. Cel dintâi, mai evident și mai specific, se derulează la nivel de fapte și atitudini posibile. Este vorba de șansa fiului cel mare, resentimentar și dezamăgit, de a intra la masa familiei și, mai ales, în bucuria t(Ț)atălui, pentru fiul cel mic, risipitor și pribeag, întors de acum acasă. Din această perspectivă, finalul este deschis, fără să ofere informații clare despre decizia lui finală. Însă, cel de-al doilea are un caracter mai general, descoperit de întreaga narațiune de la un capăt la altul și cu valoare de sinteză. Și acesta se vedește în caracterul lui final, tainic, ascuns, revelator al lui Dumnezeu. Este vorba de chemarea lui Dumnezeu-Tatăl de a ne asemena Lui, de a intra în „rânduiala” Lui, de a deveni părinți, tată și mamă – „Fiți milostivi, precum Tatăl vostru cel din ceruri milostiv este” (Luca 6, 36), „iubiți, precum Tatăl vostru iubește”.

Mereu se insistă în tâlcuirea acestei parabole pe unul sau altul dintre cei doi fii, cu itinerariile lor, identificându-ne cu fiul cel mic, în pribegia și în tovărășia lui lascivă cu lumea, sau cu cel mare, în furia lui funcționarească și resentimentul sedentarismului autoimpus, lăsând sub tăcere chipul părintelui. De fapt, centrul parabolei îl ocupă fără dubii t(Ț)atăl. El este cel care, cu adevărat, risipește. Dragoste, generozitate, milostivire, îmbrățișare, și cu unul și cu celălalt dintre fii. Nu reproșează, nu se plânge, nu judecă, nu se supără, nu pedepsește. Chipul său poate „scandaliza” pe cititor. Parcă e prea mult, nerealist de exagerat. Însă el face acest lucru cu naturalețe, de vreme ce așa este el. Nu se sforțează, nu se fățarnicește, nu se contrazice. Părintele este cel ce dăruiește permanent și primește la sine, fără rezerve, pe cel care se bucură de ale lui și dorește să ospăteze în casa lui.

La o lectură în cheie personală a acestei povestiri, de regulă, după ce ne identificăm cu unul sau altul dintre cei doi fii, ne dorim și o detașare, în sensul de a alege un drum mai bun, acela de a deveni copii cuminți. Iubim lumea, dar încercăm să nu ne atașăm de ea cu patimă, dar iubim și casa, și ne străduim să ne bucurăm de căminul familial în libertate. Ne simțim primiți, ne odihnim în brațele p(P)ărintelui și pornim pe o cale mai bună. Însă, suntem chemați să accedem la următoarea etapă, ultima, de fapt. Dacă ne simțim primiți, să învățăm să primim, dacă primim iertarea, să iertăm și noi, dacă suntem îmbrățișați, să îmbrățișăm, dacă ne simțim iubiți, să iubim la randu-ne. Aici se schimbă rolurile. Scopul este tocmai acesta, să ne asemănăm t(Ț)atălui până într-atât încât noi înșine să devenim tați. Fiul face ceea ce vede la tatăl său, după modelul Fiului, care lucrează cele ale Tatălui: „Fiul nu poate să facă nimic de la Sine, dacă nu va vedea pe Tatăl făcând; căci cele ce face Acela, acestea le face și Fiul întocmai” (Ioan 5, 19).

Într-o lume în care dependența este atât de răspândită, este foarte dificil să proclamăm acest adevăr evanghelic – fiii lui Dumnezeu sunt chemați ei înșiși să devină părinți, după chipul Părintelui cel Unul. Societatea de astăzi se vede că, într-un fel, blochează acest parcurs la nivelul vieții sociale, creând dependențe. Imaginea copilului dependent este foarte prezentă și se acceptă tacit, într-o lume care proclamă și propagă o fericire individuală, autosuficientă și comodă. Procesul de maturizare emoțională este lent sau oricum nu deodată cu cel fiziologic. Tocmai de aceea suntem martorii multor deficiențe la nivel de dezvoltare personală și asumare responsabilă. Se prelungește la nesfârșit perioada copilăriei sau, mai exact, a dependenței copilului față de părintele său. Și acest lucru se întâmplă, mai întâi, din pricina părinților, care, deși bine intenționați, își creează un proiect de fericire personală, în care includ un itinerariu construit de ei copilului / copiilor lor, în propria lor variantă, amânând nejustificat momentul părăsirii casei de către aceștia și implicându-se neiertat de mult în deciziile lor, mai mici sau mai mari. Dar și copiii, ulterior, bucurându-se de un confort oferit de-a gata din partea părinților, dar și incapabili de decizii serioase, care să stea la baza arhitecturii proprii lor vieți, în variantă personală, se mulțumesc cu această stare și se feresc de transformări

radicale și responsabile. Și schimbul între generații întârzie să se mai întâmple sau se realizează în forme deficitare.

Și unii și alții, și părinții și copiii, din nefericire, în această situație, privesc și trăiesc cu imaturitate viața, în parcursul ei firesc. Orice copil, fie el și impecabil, dacă nu devine, într-o formă specifică, părinte la un moment dat, se blochează la o vârstă, împiedicând procesul dezvoltării firești. Similar se întâmplă și în plan spiritual. Suntem chemați să devenim fii buni, adevărați, însă etapa următoare este să devenim părinți buni. Părintele exprimă forma maximă a dragostei în această lume (Ioan 3, 16). Acesta iubește cu bucurie, dar, mai ales, cu cruce. De fapt, itinerariul său înseamnă o succesiune de „suferințe evidente” mai întâi, urmate de „bucurii ascunse”¹. Cei care le văd doar pe primele, se tem să pornească pe acest drum, privându-se, ulterior, din nefericire, de resursa de iubire și de bucurie care se ascunde în spatele crucii.

Identificând structural calitățile t(Ț)atălui din parabolă, putem afirma că acesta este, în mod evident, bucuros și mărinimos – oferă și se oferă gratuit, necondiționat, egal și neschimbat fiilor săi. În al doilea rând, milostivirea lui se manifestă asumând crucea, deodată și împreună cu cei doi fii ai săi. Cu cel mic, trăind durerea generată de rănilor adânci pe care i le-a lăsat lumea, cu voluptățile și lascivitățile ei, atât în trup, cât și la suflet, dar și învățându-l iertarea, ca tratament curativ pentru acestea. Iar cu cel mare, pătrunzând adânc în mâhnirea pe care i-o aducea neîmplinirea unei vieți de tip funcționarească. Avea și el nevoie să fie ascultat și să nu fie judecat. Și, mai mult decât orice, avea nevoie să fie înțeles și învățat cum să se bucure. Este foarte dureros să simți mereu mireasma bucuriei foarte aproape de tine, însă fără să reușești să intri în ea. Și toate aceste trei lucrări sunt forme prin care numele Său este arătat în lume – „Dumnezeu dragoste este” (1 Ioan 4, 8).

Această povestire este despre oameni, despre noi și despre Dumnezeu. Ni se revelează deodată Dumnezeu și miezul Împărăției Sale, dar și omul, așa cum a fost la început și cum se poate împlini, la sfârșit. Ni se deschide calea către Împărăție. A observa evanghelia în viața noastră înseamnă a ne obișnui cu Împărăția care ne este promisă și gătită. Altminteri nu ne putem bucura nici de lumea de jos, dar nu ne putem potrivi nici cu lumea de sus. Iar această parabolă este o chemare de a intra într-o bucuria Tatălui, sus, dar și aici jos. Avem o șansă, avem un timp, avem un Tată. Să nu deznădăjduim...

¹ Henri J. M. Nouwen, *Fiul risipitor. Povestea unei întoarceri acasă*, București, Humanitas, 2017, p. 187.

ÎPS Părinte Andrei, la un deceniu de slujire ca Mitropolit

Darius Echim

Sa Praznicul Bunei Vestiri, Hramul Mitropoliei Clujului, Maramureșului și Sălajului, joi, 25 martie 2021, s-au împlinit zece ani de când Înaltpreasfințitul Părinte Andrei a fost întronizat la Cluj ca Arhiepiscop și Mitropolit. Cu acest prilej, marți seara, 23 martie, a fost organizat un eveniment aniversar intitulat „Mitropolitul Andrei, un deceniu de slujire la Cluj”.

Momentul festiv a avut loc de la ora 18:00, în aula Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, în prezența unui public restrâns, cu respectarea normelor igienico-sanitare aflate în vigoare. Evenimentul a fost transmis live pe pagina de Facebook și YouTube a Radio Renașterea și a Mitropoliei Clujului, precum și pe Trinitas TV și Doxologia.

Personalitatea Părintelui Arhiepiscop și Mitropolit Andrei, precum și activitatea desfășurată în cei zece ani de slujire la Cluj, cu mult dinamism, sub multiple aspecte: administrativ-pastoral, cultural-misionar și social-filantropic, toate menite să împlinescă vocația Bisericii în societatea de azi, au fost prezentate de Preasfințitul Părinte Benedict Bistrițeanul, Episcop-vicar al

Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, acad. Emil Burzo, președinte onorific al filialei Cluj-Napoca a Academiei Române, și pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă, cadru universitar al Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca.

În cadrul evenimentului a fost lansat volumul aniversar „Mitropolitul Andrei, un deceniu de slujire la Cluj”, îngrijit de preotul Iustin Tira, vicarul eparhial al Arhiepiscopiei Clujului, precum și cartea „Bună Vestire la zece ani”. Ambele publicații au apărut la Editura Renașterea și au fost prezentate publicului de către Preasfințitul Părinte Benedict Bistrițeanul, care a vorbit despre „cel care propovăduiește de la amvon, dar și cel care face pe teren, omul cuvântului și deopotrivă al faptei”. Astfel, a subliniat în mod simbolic zece ctitorii misionare ale Mitropolitului Andrei.

De asemenea, în cadrul serii, cvartetul coral mixt „Synavlia”, compus din studenți de la Academia de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca, dirijat de Roxana Chicidea, a susținut un recital muzical, cu lucrări precum: „Doamne și Stăpânul vieții mele” de pr. prof. Vasile Stanciu, „Ave Maria” de Franz Schubert, „Rapsodia 1” de George Enescu, „Crai nou” de Ciprian Porumbescu și „Trei valsuri” de Vasile Timiș, pe versuri de Mihai Eminescu. Cvartetul a fost acompaniat la pian de Adelina Sabău, de la Opera Națională Română din Cluj-Napoca.

La final, arhim. prof. univ. dr. Teofil Tia, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă, a vorbit despre importanța și rolul ierarhului în cadrul instituției de învățământ teologic clujean. Totodată, a evidențiat faptul că Înaltpreasfințitul Părinte Andrei este cadru universitar al facultății, precum și promotorul și ctitorul principal al Campusului Universitar „Nicolae Ivan”, unde instituția teologică își desfășoară activitatea. Piatra de temelie a clădirii campusului a fost pusă imediat după venirea ierarhului la Cluj, în anul

2011, iar în scurt timp, la data de 6 decembrie 2013, a avut loc inaugurarea oficială, precum și sfințirea paraclisului cu hramul „Sfântul Ierarh Nicolae”.

În încheiere, Înaltpreasfințitul Părinte Andrei a mulțumit lui Dumnezeu, „de la cer până la pământ”, pentru toate binefacerile revărsate peste dânsul și peste

Eparhia Clujului, tuturor colaboratorilor, precum și celor prezenți.

Evenimentul, la care a participat și Preasfințitul Părinte Episcop Vasile Flueraș, a fost moderat și prezentat de părintele Cornel Coprean, consilierul cultural al Arhiepiscopiei Clujului.

Arhiereul

Prof. univ. dr. Mircea Gelu Buta

Historia peste care domnește Pronia se modelează în așa fel încât să devenim ceea ce suntem. Dacă nu ar fi avut loc evenimentele din decembrie '89 cu prăbușirea comunismului, părintele Anania nu și-ar fi dat decât parțial măsura. Alegerea sa ca Arhiepiscop al Clujului în anul 1993, desfășurată în condițiile tensionate de atunci, ne-a arătat unitatea Bisericii noastre strămoșești, care nu s-a lăsat ispitită de manevrele politice, toanele unor intelectuali și manipularea presei.

Întrucât refuzase în repetate rânduri să devină ierarh, puțini întrezăreau să ia în calcul această perspectivă a succesiunii de la Cluj. Retras în locul de taină al Văratecului, unde, după ce încheiasă diortosirea Noului Testament, o începuse pe a celui Vechi, părintele Anania a dat în cele din urmă ascultare voinței Adunării Naționale Bisericești, fiind întronizat ca Arhiepiscop al Vadului, Feleacului și Clujului, într-o vreme în care era nevoie de pricepere, viziune, inovație și devotament pentru un ideal național și european. Bătuse ceasul ca omul să fie așezat pe poțtriva măsurii sale, sau măcar pe o parte din ea.

Firea sa de om de acțiune susținută de entuziasm clodotitor, slujită de o elocință caldă, nu putea să-l rețină afară de scena activității cetățenești. Împotriva corupției și falsității vieții noastre politice și sociale, s-a ridicat deseori cu răsunete puternice vocea sa în rechizitorii aspre. Ataca cele mai felurite aspecte ale vieții publice cu dorința de a îndrepta lucrurile, rutina, nepăsarea și necinstea. I-a fost hărăzit pe acest teren să realizeze multe, iar atunci când nu a răzbit, s-a mulțumit cu rolul de Apostol. Punea în punctualitatea și ținuta exterioară o scrupulozitate care nu era nici pedantism, nici cochetărie, ci dovada unui respect pentru misiunea pe care o îndeplinea și o lecție de educație pe care prin fapte încerca să o transmită celor din jurul său.

Pe lângă calitatea de teolog, noul Arhiepiscop al Clujului dovedise deja că era și un om de cultură. Un scriitor în toată puterea cuvântului, cu o operă de care istoria literaturii române sunt convins că va ține cont. De la Arghezi, unul din maeștrii săi, a reținut îndemnul de a scrie o pagină pe zi „indiferent dacă ai de gând sau nu să o publici” pentru că „scrisul e un meșteșug, condeiul e o unealtă, măestria se capătă și se păstrează prin exercițiu”. Dincolo de toate scrierile sale, am fost atras de „Rotonda plopilor aprinși”, o lucrare artistică în sine care conține proză curată în care autorul își strecoară șirul amintirilor. Este una din cele mai frumoase cărți de memorialistică din literatura română, care cuprinde o galerie de opt portrete alese să străjuiescă singuraticul „luminiș” sufleteț al autorului. Este vorba de Tudor Arghezi, mentorul său literar, Gala Galaction, Anton Holban, Victor Papilian, Lucian Blaga, Ion Luca, Marin Preda și Vasile Voiculescu, medicul pe care îl considera maestru spiritual. Sensul acestei cărți, scrisă cu remarcabil talent literar, cu sensibilitate intelectuală și gingășie sufletească, rezidă în adevărurile ei interioare, în încercarea de a recupera nu un trecut, cu personajele sale „principale”, ci povestea întâlnirilor mirabile, împletirea în rotund a biografiilor cu autobiografia, adică destinul „Rotondei” sufletești.

Îmi amintesc că la ultimele întâlniri, Înaltpreasfințitul Bartolomeu ne-a vorbit obsesiv despre dramaturgul Ion Luca, cu care își petrecuse ani de-a rândul vacanțele de vară la Vatra Dornei, dar a căror prietenie s-a frânt dintr-un orgoliu, într-o zi posomorâtă din anul 1956. La Mănăstirea de la Piatra Fântânelor, atunci când l-a evocat, probabil pentru ultima dată, cuvântul Înaltului s-a preschimbat într-un vers/litanie: „Pe-acest mormânt - al cui o fi? - a nins / Nu plânge, heruvimul nu s'a stins! Pe-acest mormânt a răsărit o floare / Nu plânge, heruvimul n'o să zboare / Pe-acest mormânt se scutură cucută / Nu plânge, heruvimul o sărută / Pe-acest mormânt s'a veștejit o fragă / Nu plânge, heruvimului i-i dragă / Pe-acest mormânt se cântă o colindă / Nu plânge, heruvimul e'n oglindă / Pe-acest mormânt nu s'a'ntâmplat nimic / O lacrimă se-aprinde'n cerul mic...” (Anotimpuri n.n.)

Sfinții au tăcut și cerul a vorbit

Dr. Eugen Adrian Truța

Eunăzi, ascultând glasul slujbei *Canonului cel Mare* înveșmântat în *tristetea strălucitoare* a Postului Paștilor și încercând să mă dumiresc după puțință de natura înțelegerii lăuntrice a ascezei creștine, ochii mi-au alunecat evlavios pe racla cu părțile din moaștele așezate în naosul Catedralei Mitropolitane clujene.

Acestea au fost dăruite Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Andrei de starețul unei mănăstiri benedictine din Franța (En Calcat), Abatele André Jean Demaugé, care, îmbucurător și surprinzător pentru asperitățile unor anti-occidentali, cunoaște și vorbește limba *rumânească* cu grația spirituală a comunității pe care odinioară o păstora. Să revin.

Ajungând curios în proximitatea caldă a baldachinului de lemn, într-un spațiu păstrat liber de providență (fiindcă îmi asigură cei patru metri pătrați de imunitate epidemiologică), m-am trezit un fel de gardian neoficial al așezământului. Mi-am luat în serios rolul de protector al sfințelor și am privegheat panoramic obiectivul. Seriozitatea mea angajată nu avea însă prea multe lucruri de raportat întrucât desfășurarea liturgică lăsa puțin loc închinătorilor, așa că am continuat să admir flacăra luminilor reflectată în argintul viu al raclei. Mărturisesc că o forță odihnită îmi ținea ochii nedeșlipiți de adâncul unei taine indicibile a miezului acestei racle și eram prizonierul liber al unei continue focusări pe moaște. Și, da, mi-am plecat evlavios fruntea ca un ghiocel răzamat de baldachin, într-un efluviu de candoare adolescentină și creștină deopotrivă.

Îmi treceau prin fața ochilor istoriile scrise și nescrise ale oamenilor care s-au sfințit. Îi vedeam din fața umanității lor cum apucau zbirul năprasnic al fărădelegii, al impulsului irațional, al propriei utopii ce voia să substituie credința în Hristos.

A venit apoi un moment în viața lor în care adâncul lor a tăcut și au lăsat cerul să vorbească. Unora li s-a întâmplat pe cruce, în fața plutonului de execuție, a eșafodajului sau a altor ceremonii lugubre de privare de viață. Ghilotina n-a fost întotdeauna o ultimă scenă macabră așa cum ulterior, odată cu adoptarea europeană a pedepselor carcerale în schimbul execuțiilor sumare, de multe ori și în moduri neștiute, detenția a schimbat conformația interioară a celor care aveau un cazier judiciar pătat de inumanitate brută.

Nu perorez idealist, acele convertiri nu vor fi reprezentat cutuma și nici nu cunosc statistici, grafice, evaluări, dar nici nu cred să existe *convertimetre* omologate. Povestea scrisă a câtorva (Dostoievski, N. Steinhardt ș.a.) adapă cu nădejde toate relatările carcerale. Astăzi privim istoria unui deținut cu speranța unei convertiri luminoase, mai degrabă decât cu spiritul justițiar al satisfacerii unei pedepse private și meritate.

Intenția mea nu era să amintesc realități publice sau biografii savuroase, ci mă gândeam cu oarecare tristețe și compasiune creștină cum în mod inconștient acceptăm dogmatic și ireconciliabil purismul perpetuu al valorilor noastre. Sigur că acest impuls este legat de valorile universale care rămân etern neschimbate și inalterabile de contextele politice sau sociale, dar a aplica aceeași grilă de lectură unor ființe dovedite mult mai puțin stabile în existența și alegerile lor seamănă cu a cere viața din mâinile unor muritori.

În mod paradoxal, asta se întâmplă în relația noastră cu sfinții: cerșim imposibilul din palmele lor și nu o facem pentru că ei l-ar poseda, ci pentru că un acel *altceva* din viața lor facilitează legătura instant sau măcar mai grabnică cu Acela Care pe toate le ține, prin care „toate s-au făcut; și fără El nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut” (Ioan 1, 3).

Așa că e de bun simț și creștinește să nu scotocim justițiar în coșul cu rufe murdare ale sfinților. Sigur că au păcătuit, sigur că au denaturat realitatea, că poate au fost părtași unor ticăloșii într-o măsură mai mică sau mai mare și absolut sigur că au trecut pe trecerea de pietoni când semaforul era roșu. Sfințenia însă, înseamnă despărțirea de un

trecut negru și recunoscut pentru a îmbrățișa un viitor cald și luminos. Sfințenia nu e sinonimă idealismului, purismului, excepționalismului moral sau partizanatului politic impecabil.

Un sfânt a fost cândva un om pățimaș.

Îmi amintesc patetica relatare în care câțiva tâlhari sau bandiți jefuiau un amărât de monah retras în pustie. Unul dintre ei, văzând nevinovăția duhovnicească a blândului călugăr ce părea să nu fie afectat de jaf, ci chiar îi ajuta pe răufăcători să încarce prada, ba mai mult, scotocea după unele obiecte mai ferite, a ales să-și părăsească nemernica ocupație și să se nevoiască într-o sfințenie cu cel pe care până adineauri îl jefuia.

Acest fel de a cuțeri un suflet, de a-l îngheța din negura egoistă a vieții poate aparține doar unui sfânt. Din acest motiv și altele, creștinii fugea în pustie „să-și graveze în memorie vederea puterii spiritului asupra materiei [...]; se înapoiau cu desene stângace, prototipuri de icoane, pentru a-și aduce aminte mereu de măreția la care poate să ajungă omul”¹.

Nu mă opresc înainte de a vă aminti că în relatarea tâlhăriei încheiate cu pierderea unui camarad de fărădelegi nu ni se precizează absolut nimic despre reacția făptașilor colegi. În parte, nu doar că povestea nu-i privea direct, ci pentru că știm, printr-o presupunere universal valabilă, ce anume vociferau. Aveau un discurs similar cu cei care azi ne opresc să decelăm între răufăcători convertiți și răufăcători neschimbați.

Nu mă opresc înainte de a vă aminti că în relatarea tâlhăriei încheiate cu pierderea unui camarad de fărădelegi nu ni se precizează absolut nimic despre reacția făptașilor colegi. În parte, nu doar că povestea nu-i privea direct, ci pentru că știm, printr-o presupunere universal valabilă, ce anume vociferau. Aveau un discurs similar cu cei care azi ne opresc să decelăm între răufăcători convertiți și răufăcători neschimbați.

Așa că mă întreb: unde e libertatea, credința sau viața?!

Mai bine îngenunchez și rămân alături de avva pe care tocmai l-am tâlhărit...

Racla cu Sfinte Moaște din Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, ale Sfinților Benedict de Nursia (14 martie), Aureliu al Cartaginei (20 iulie), Maxim Mărturisitorul (21 ianuarie), Grigorie Dialogul (12 martie), Turanus al Antiohiei și Ghermanos al Pariei (12 mai). Nu se pot identifica părțile corpului de unde provin părțile. Pe interiorul capacului raclei se află atașată Crucea Transilvană.

¹ Paul Evdokimov, *Femeia și mântuirea lumii*, trad. Gabriela Moldoveanu, Editura Sophia, București, p. 108.

Mitropolitul Bartolomeu la ceas de centenar

Pr. dr. Cătălin Pălimaru

La editura Renașterea a apărut, în condiții grafice elegante, volumul „Centenarul Mitropolitului Bartolomeu Anania (1921-2021)”. Volumul, prilejuit de împlinirea a o sută de ani de la nașterea ierarhului și scriitorului Bartolomeu Valeriu Anania, este îngrijit de Părintele vicar Iustin Tira și constituie un extras din *Calendarul Renașterea* 2021. El a fost prezentat în cadrul unui moment comemorativ organizat la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca în data de 12 martie 2021.

Sub titulatura „Renașterea”, editura noastră funcționează din anul 2000, numele fiindu-i conferit chiar de mitropolitul Bartolomeu, prin preluarea și titulaturii omonime a revistei *Renașterea*. Cărți cu profil religios au mai fost publicate sub patronajul Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului și până în anul 2000 (chiar și înainte de 1989) sub titulatura Editurii Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, sau a Editurii Arhidiecezane Cluj, ambele constituind precursorii editurii Renașterea. Mitropolitul Bartolomeu Anania, în calitate de ierarh dar și de scriitor, a intuit importanța unei edituri aflată sub patronajul Bisericii, el însuși fiind cu vreme îndelungată în urmă director de editură. Era conștient că prin cartea tipărită cu gust și cu inteligență, ca și prin publicații, mesajul Bisericii, mesajul credinței poate fi receptat mai bine. De aceea, a urmărit mereu cu atenție activitatea editorială a Arhiepiscopiei. Această activitate editorială s-a dinamizat semnificativ odată cu înscăunarea Mitropolitului Andrei la Cluj.

În volumul de față publică oameni care l-au cunoscut pe mitropolitul Bartolomeu; mai mult, unii i-au fost colaboratori apropiați, ceea ce dă volumului o notă experiențială, ca o relatare pe viu. Nu e atât un volum de analiză a operei sau a gândirii mitropolitului – deși are și pagini de acest fel – cât este o suită de evocări, sau relatările unor episoade din biografia dânsului. Genul acesta de scrieri ne face să cunoaștem mai bine omul, în carne și oase, ca o persoană care întrupează un mod de a gândi, un fel de a crede, o concepție de viață. Sunt înfățișate realizările memorabile ale mitropolitului, personalitatea sa luminoasă, însă chipul mitropolitului Bartolomeu nu este neapărat idealizat, ca într-o icoană, ci e prezentat așa cum era – sau mai bine zis așa cum a fost perceput de cei apropiați dânsului. Noi, cu toții, suntem chemați spre un ideal înalt, urmând a ne depăși limitările, neputințele. Și sfinții au avut neputințe – ce fin de condiția firii umane – iar când citești, în pasaje hagiografice neromanțate, că și-au depășit condiția și aceste neputințe și au ajuns mari, primești curaj. Mitropolitul Bartolomeu a fost o personalitate colosală pentru că mereu a urcat, a răzbit și s-a autodepășit, dar nu a pozat niciodată în supraom, ci dimpotrivă, și în felul ne-a înțeles pe noi, cei din preajma lui, și ne-a ajutat să învățăm.

În volum publică ierarhi, profesori de teologie, preoți, dar, ca o pată de culoare, și o doamnă – Nicoleta Pălimaru –, care l-a cunoscut din adolescență, a crescut în preajma dânsului și i-a studiat opera. Textele sunt scrise în cheia filialității, autorii recunoscând în mitropolitul Bartolomeu un părinte care le-a modelat destinul.

Volumul se deschide, cum e și firesc, cu textul semnat de Înaltpreasfințitul Andrei, având ca titlu o metaforă prin care mulți contemporani l-au descris pe ierarhul clujean: „Leul Ardealului”. În textul dânsului, într-o manieră caldă și reverențioasă, Înaltpreasfințitul Andrei schițează parcur-

sul biografic și spiritual al mitropolitului Bartolomeu la ceas de centenar, afirmând un lucru important: „Se pot spune mult mai multe lucruri. Mitropolitul Bartolomeu Anania însă își are locul lui între bărbații iluștri ai culturii noastre”.

Textul Preasfințitului Macarie, episcopul român al Europei de Nord, e scris într-o cheie personală, evocând momente din tinerețea petrecută lângă arhiepiscopul Bartolomeu, pe care îl descrie drept „o prezență maiestuoasă dar totodată delicată, ca o briză puternică de mare. Un om egal cu sine însuși, integru, transparent, fără de vicleșug”.

Preasfințitul Benedict însă a scris un text de reflecție, cu privire la ipostaza liturgică a ierarhului Bartolomeu și la harisma sa omiletică sau de mânăitor al cuvântului. Aș cita un fragment elocvent: „Mitropolitul Bartolomeu este «o carte deschisă» și nu doar în sensul de a fi studiat mai mult, ci, mai ales, prin ceea ce personalitatea sa încă poate să ofere, prin slujirea sa pastoral-liturgică și omiletică, nouă celor care venim după”.

Texte cu miez scriu și părinții profesori Ioan Chirilă, Ștefan Iloaie sau Bogdan Ivanov. Mitropolitul Bartolomeu spunea: „nu este liber cel care poate să spună tot ceea ce vrea. Este liber cel care zidește”. În articolul dânsului, Părintele Ioan Chirilă afirmă cu convingere: „Cu el am învățat să fiu liber!”. Arhimandritul

Dumitru Cobzaru se referă la episodul amar al detenției călugărului Bartolomeu, din care răzbat verticalitatea lui și forța mărturisirii: „A știut dintotdeauna că viața îl supune pe orice om unui șir de încercări, mai grele sau mai ușoare; depinde însă de fiecare îns în parte ce vrea să proiecteze în eternitate: un grumaz de zimbru sau o cocoașă de cămilă”, și încheie: „Cred cu convingere că viața și personalitatea mitropolitului Bartolomeu, lămurită în *topitoarea* temnițelor comuniste, este oricând un model de referință pentru toți cei care vor să trăiască în împăcare cu Dumnezeu, cu semenii și cu propriul sine”. Articolele Părintelui protopop Ioan Dâmbu de la Năsăud sau ale preoților Gavril Vârva și Marcel Andreica, foști diaconi, consilieri și colaboratori ai mitropolitului, ne zugrăvesc amintiri care le-au marcat viața dar și felul cum efigia spirituală a ierarhului comemorat le-a amprentat personalitatea.

Volumul se încheie cu o cronologie a vieții și mai ales a activității culturale a mitropolitului Bartolomeu, alcătuită de Părintele profesor Ștefan Iloaie, iar în anexă, ca un element de originalitate, datorat Părintelui vicar Iustin Tira, e prezentată în imagini opera scriitorului Valeriu Anania, de la primele cărți până la cele mai noi.

Aș încheia cu o privire sintetică asupra moștenirii mitropolitului Bartolomeu, surprinsă de Părintele profesor Ștefan Iloaie: „Mitropolitul Bartolomeu a lăsat o moștenire spirituală și culturală demnă de luat în seamă: păstrarea valorilor naționale și a demnității neamului românesc; implicarea Bisericii în societate și oferirea de răspunsuri eclesiale concrete la problemele actuale: relația dintre Biserică și politică, filantropia, bioetica, ecologia; grija pentru îndrumarea tineretului; cultul pentru adevăr, în opoziție directă cu minciuna și corupția; relația interioară dintre cult și cultură; dragostea pentru limba română și pentru corecta rostire românească etc.”

Toți slujim lui Dumnezeu, în felurite moduri, pe măsura darului fiecăruia, „chiar dacă – după cum spunea un intelectual clujean în numărul de pe martie (2021) al revistei *Tabor*, dedicat tot mitropolitului Bartolomeu – chiar dacă pe unii ne prinde mai bine smerenia altarului, iar pe alții impetuozitatea forului, pe unii forța rugăciunii și pe alții cea a cuvântului scris sau rostit. Să ne bucurăm deci unii de darurile celorlalți, câtă vreme Îl mărturisim și Îl slujim pe Hristos”. Noi ne-am bucurat, ca o binecuvântare de sus, de darurile mitropolitului Bartolomeu.

Cartea „Centenarul Mitropolitului Bartolomeu Anania (1921-2021)” e ca un prinos de recunoștință din partea centrului nostru eparhial, a editurii, a celor care au scris sau s-au ostenit cu realizarea ei. Dumnezeu să-l odihnească cu dreptii pe mitropolitul Bartolomeu!

Suntem instrumente ale harului

Pr. Dan Marius Matei

Ln fiecare zi să înălțăm o rugă, să ne hrănim cu logos divin și să mângâiem un suflet rănit. Îngrijorările și fricile nu vor reuși astfel să elimine credința, frumosul și adevărul din noi. Nu este nimic mai rău decât agresivitatea și nimic mai bun decât blândețea.

Nu ni se cere să schimbăm lumea, ci să ne schimbăm pe noi. Aceasta este singura fericire. Nefericirea este de mai multe feluri.

Este cu neputință ca Dumnezeu să fie rău, zice sfântul mărturisitor Maxim. Dumnezeu Se împărtășește celor ce au capacitatea de a-L asculta. O voce se împărtășește în funcție de capacitatea auditivă a celor ce ascultă. Dumnezeu este Frumosul absolut, neschimbat. O, câtă bucurie au îngerii!...

Sufletul fără rugăciune seamănă cu un om disperat care vrea să dea un telefon dintr-o zonă fără semnal.

Nu există păcat de neiertat, decât cel pentru care nu există pocăință.

Ascultarea este cea mai mare binecuvântare în lupta duhovnicească. Până când nu ne vom goli de patimi, nu ne vom putea umple de har. Fiecare rugă este o căutare fierbinte a milostivirii dumnezeiești.

Oricâte am face, dacă nu Îl vom găsi pe Dumnezeu, nu am făcut nimic. Dacă vom căuta cele duhovnicești, să nu ne descurajăm nici de lungimea căutărilor, nici de oboseala acumulată.

Suntem conduite ale harului. Dumnezeu lucrează prin noi, pentru ca harul să ajungă (și) la alții. Acesta este semnul altruismului. Răbdăm ispite după putere, dar nu pentru noi, ci pentru ca alții să se folosească și să înceapă să Îl caute pe Dumnezeu. Toți cei ce Îl caută cu pocăință, Îl vor afla.

Cea mai mare problemă a omului contemporan este puțina rugăciune. Preocupat să adune avere, neglijează esențialul și atrage nefericirea celor din jur. Toate problemele se rezolvă prin rugăciune.

Nu avem altă mângâiere decât Maica Domnului. Ea însăși ne-a spus să ne punem încrederea în ea. Întotdeauna vom afla la ea scăpare și mângâiere.

Fără credință, omul rătăcit în pădurea angoasei se sufocă. Pierde veselia senină a celui care nu are coșmaruri. Are luciditatea deformată. Însă credința alungă frica, recâștigă bucuria și discernământul duhovnicesc.

Nefericirea nu este starea noastră naturală. Nefericirea este cea mai mare deziluzie, cauzată de ambiție și de lăcomie. Este o viață trăită cu frâna pusă. Desigur că există tratament, dar nu fără durere.

Când un înțelept ne arată luna, să nu ne limităm a privi doar degetul. Un trandafir nu se străduiește să ne atragă atenția. Înflorește pentru că înflorește. Scriptură, Euharistie, Milostenie.

Biserica ne învață gustul celor duhovnicești. Ne învață cele necesare în vederea mântuirii. Ne amintește că nu este suficient doar să acumulăm informații despre credință, ci să și luptăm contra urii. Sfinții Bisericii vorbesc precum odinioară Hristos, deschizând inimile noastre spre credință.

Credința nu este doar un set de reguli, ci un mod de viață. Este vindecarea de neglijență și nepăsare.

Noi citim Sfânta Scriptură. Doar viclean-mincinosul citește Marx, cel mai otrăvit izvor posibil. Dumnezeu nu are nevoie de diletanți. Dar așteaptă trezirea și recuperarea lor.

Oriunde am fi, să ne întoarcem fața spre Dumnezeu. Cele mai prețioase perle sunt vorbele Lui.

Când suntem incapabili să glăsuim ceva frumos, mai bine să păstrăm tăcerea.

Centenarul Mitropolitului
Bartolomeu Anania
(1921-2021)

Editura Renașterea

† **BENEDICT Bistrițeanul**
EPISCOP-VICAR AL ARHIEPISCOPIEI VADULUI,
FELEACULUI ȘI CLUJULUI

Martie 2021

1 martie: Participă la ședința de lucru a Permanenței Consiliului Eparhial; de la ora 15:00, predă online seminarul de „Spiritualitate Ortodoxă” (anul III), iar de la ora 17:00, cursul „Teologie, viață social-politică și relații interreligioase în spațiul siriac” (Master, anul I).

2 martie: Face o vizită pastorală la Mănăstirea Nicula și în Protopopiatul Dej la parohiile: Sfânta Treime (Dej), Sfântul Apostol Andrei (Dej), Sfântul Nicolae (Ocna Dej), Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil (Ocna Dej), Nima (cătun) și Nima (sat).

3 martie: Slujește Sfânta Liturghie la Paraclisul Episcopal; program de audiențe la birou; de la ora 18:00, slujește Paraclisul Maicii Domnului în Parohia Sfântul Ierarh Alexandru din Cluj-Napoca. Rostește un cuvânt de învățătură și răspunde întrebărilor adresate de tinerii din parohie.

4 martie: De la ora 9:00, predă online studenților din anul III cursul de „Spiritualitate Ortodoxă”; la ora 13:30 participă la ceremonia de investire a noului Prefect de Cluj, D-I Tasnadi Szilard Istvan, la sediul Prefecturii Cluj; de la ora 17:00, predă online cursul „Limbă și literatură siriacă” (anul II).

5 martie: Program de audiențe la birou.

6 martie: Slujește Vecernia cu Litie și rostește un cuvânt de învățătură la Paraclisul Facultății de Teologie.

7 martie: În Duminică Înfricoșatei Judecăți, săvârșește Sfânta Liturghie și predică în Parohia Runcu Salvei din Protopopiatul Năsăud. Hirotonește diacon pe teologul Ioan Neamțiu, viitor preot al Parohiei Cetan (Protopopiatul Dej). Binecuvintează lucrările de renovare ale casei parohiale și acordă diplome de aleasă cinstire credincioșilor care au sprijinit parohia în lucrările desfășurate.

8 martie: participă la ședința de lucru a Permanenței Consiliului Eparhial; de la ora 15:00, predă online seminarul de „Spiritualitate Ortodoxă” (anul III), iar de la ora 17:00, cursul „Teologie, viață social-politică și relații interreligioase în spațiul siriac” (Master, anul I);

9 martie: participă online la Simpozionul „Biblie și Cultură în mileniul III. Mitropolitul Bartolomeu Valeriu Anania – 100 de ani de la naștere”.

10 martie: Program de audiențe la birou.

11 martie: De la ora 9:00, predă online studenților din anul III cursul de „Spiritualitate Ortodoxă” și de la ora 17:00, cursul „Limbă și literatură siriacă” (anul II).

12 martie: program de audiențe la birou; de la ora 11:00, în Aula Magna a Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, participă și rostește un cuvânt omagial la evenimentul comemorativ în cinstea Mitropolitului Bartolomeu, cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la naștere. În cadrul manifestării a fost lansat volumul „Centenarul Mitropolitului Bartolomeu Anania (1921-2021)”, îngrijit de Pr. Iustin Tira, vicarul eparhial al Arhiepiscopiei Clujului.

13 martie: Săvârșește Sfânta Liturghie la Paraclisul Episcopal; în Capela Mortuară din comuna Chinteni, oficiază slujba înmormântării pentru adormitul întru Domnul Alexandru Moldovan. Rostește un cuvânt de mângâiere. De la ora 18:00, slujește Vecernia cu Litie și Utrenia la Paraclisul Facultății de Teologie. Rostește un cuvânt de învățătură.

14 martie: În Duminică Izgonirii lui Adam din Rai, liturghisește și predică în Biserica Sfinții Apostoli Petru și Pavel din cartierul clujean Mănăștur. Seara, în aceeași biserică, slujește Vecernia Iertării și Pavcernița Mică. Rostește un cuvânt de învățătură subliniind importanța iertării și rolul purificator al postului.

15 martie: participă la ședința de lucru a Permanenței Consiliului Eparhial; de la ora 15:00, predă online seminarul de „Spiritualitate Ortodoxă” (anul III), iar de la ora 17:00, cursul „Teologie, viață social-politică și relații interreligioase în spațiul siriac” (Master, anul I); slujește prima parte a Canonului cel Mare și predică în biserica din complexul studentesc „Hașdeu”.

16 martie: De la ora 18:00, slujește a doua parte a Canonului cel Mare și rostește un cuvânt de învățătură în Catedrala Mitropolitană.

17 martie: De la ora 8:00, săvârșește Liturghia Darurilor mai înainte sfințite în Catedrala Mitropolitană. La final, rostește un scurt cuvânt de învățătură; program de audiențe la birou; de la ora 18:00, slujește a treia parte a Canonului cel Mare și predică în Biserica Sfinții Apostoli Petru și Pavel din cartierul clujean Mănăștur.

18 martie: De la ora 9:00, predă online studenților din anul III cursul de „Spiritualitate Ortodoxă” și de la ora 15:00, cursul „Limbă și literatură siriacă” (anul II); de la ora 18:00, slujește a patra parte a Canonului cel Mare și predică în Catedrala din Municipiul Turda.

19 martie: Program de audiențe la birou; de la ora 16:00, slujește Liturghia Darurilor mai înainte sfințite și predică în Parohia Cătina (Protopopiatul Gherla). Este însoțit de PC Pr. Paul Isip, Protopop de Gherla.

20 martie: Săvârșește Sfânta Liturghie la Paraclisul Episcopal; slujește Vecernia cu Litie și Utrenia la Mănăstirea

Mihai-Vodă (Protopopiatul Turda). La finalul slujbei rostește un scurt cuvânt de învățătură.

21 martie: În Duminică I din Post, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, liturghisește și predică la Catedrala Mitropolitană.

22 martie: participă la ședința de lucru a Permanenței Consiliului Eparhial; de la ora 15:00, predă online seminarul de „Spiritualitate Ortodoxă” (anul III), iar de la ora 17:00, cursul „Teologie, viață social-politică și relații interreligioase în spațiul siriac” (Master, anul I).

23 martie: În Aula Magna din clădirea

Facultății de Teologie, participă la aniversarea a 10 ani de la întronizarea ÎPS Andrei ca Arhiepiscop al Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolit al Clujului, Maramureșului și Sălajului. Prezintă cele două cărți, „Mitropolitul Andrei, un deceniu de slujire la Cluj” și „Bună Vestire la zece ani”, tipărite la Editura Renașterea cu această ocazie.

24 martie: De la ora 8:00, slujește Liturghia Darurilor mai înainte sfințite în Biserica Sfinții Apostoli Petru și Pavel din cartierul clujean Mănăștur. La final, rostește un cuvânt de învățătură; de la ora 18:00, împreună cu ÎPS Mitropolit Andrei, asistă la Pavcernița Mare urmată de Litie, oficiată de PS Timotei Sătmăreanul, Arhiereu-vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Maramureșului și Sătmăruului.

25 martie: De Buna Vestire, alături de ÎPS Mitropolit Andrei, PS Iustin (Episcopul Ortodox Român al Maramureșului și Sătmăruului) și PS Petroniu (Episcopul Sălajului), slujește Sfânta Liturghie aniversară, sărbătorind hramul Mitropoliei Clujului, Maramureșului și Sălajului; de la ora 18:00, slujește Paraclisul Maicii Domnului în Biserica Sfinții Apostoli Petru și Pavel din cartierul clujean Mănăștur. După slujbă are loc lansarea cărții „Mitropolitul Bartolomeu – Cărturarul”, autor Prof. univ. dr. Constantin Cubleșan. Rostește un cuvânt introductiv.

26 martie: Face o vizită pastorală în vederea inspecției pentru gradul I în preoție la Parohia Prundu Bârgăului I (Pr. Florin Celsie) și Prundu Bârgăului III (Pr. Cristian Dolha); slujește Liturghia Darurilor mai înainte sfințite și rostește un cuvânt de învățătură în Biserica „Coroana” din Municipiul Bistrița.

27 martie: oficiază Sfânta Liturghie la Paraclisul Episcopal.

28 martie: în Duminică a II-a din Post, liturghisește

și predică în Biserica Buna Vestire din cartierul clujean Iris. Este însoțit de PC Pr. Alexandru Ciui, Protopop de Cluj II; de la ora 18:00, slujește Vecernia și Pavcernița Mică în Parohia Baciș I (Protopopiatul Cluj I). Rostește un cuvânt de învățătură.

29 martie: participă la ședința de lucru a Permanenței Consiliului Eparhial; de la ora 15:00, predă online seminarul de „Spiritualitate Ortodoxă” (anul III), iar de la ora 17:00, cursul „Teologie, viață social-politică și relații interreligioase în spațiul siriac” (Master, anul I);

30 martie: Alături de ÎPS Mitropolit Andrei și de ceilalți membri ai comisiei, examinează teologii înscriși la examenul de capacitate preotească.

31 martie: Program de audiențe la birou; de la ora 18:00, slujește Liturghia Darurilor mai înainte sfințite la Biserica Sfinții Apostoli Petru și Pavel din cartierul clujean Mănăștur. Rostește un cuvânt de învățătură.

A consemnat Diac. Sergiu Iustin Pop, secretar de cabinet

† **VASILE Someșanul**
EPISCOP EMERIT AL ARHIEPISCOPIEI
VADULUI, FELEACULUI ȘI CLUJULUI

Martie 2021

21 martie (Duminică Ortodoxiei): În Paraclisul Episcopal, asistă la Sfânta Liturghie unde rostește ecfonise și binecuvântări.

23 martie: În Aula Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, participă la evenimentul aniversar intitulat „Mitropolitul Andrei, un deceniu de slujire la Cluj”, marcând împlinirea a zece ani de la întronizarea în demnitatea de arhiepiscop și mitropolit a Înaltpreasfințitului Părinte Andrei, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului.

24 martie: La Centrul Eparhial al Mitropoliei Clujului, Maramureșului și Sălajului, asistă la Sinodul Mitropolitan, prezidat de Înaltpreasfințitul Părinte Andrei, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului.

25 martie: La Praznicul Bunei Vestiri, în Catedrala Mitropolitană, asistă la Sfânta Liturghie oficiată de Înaltpreasfințitul Părinte Andrei, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, alături de un sobor de ierarhi din Mitropolia Clujului, Maramureșului și Sălajului.

Preasfințitul Părinte Vasile Someșanul, împreună cu Preasfințitul Părinte Iustin, Episcopul Maramureșului și Sătmăruului, de praznicul Buneivestiri, în Catedrala Mitropolitană din Cluj, 2021.

28 martie (Duminică Sfântului Grigorie Palama): Asistă la Sfânta Liturghie săvârșită în Paraclisul Episcopal și rostește ecfonise și binecuvântări.

În Capela mortuară, a Parohiei „Adormirea Maicii Domnului”, din cartierul clujean Mănăștur (parohi: Pr. Protopop Hognogi Dănuț Liviu și Pr. Dorin Ioan Ielciu), asistă la slujba de înmormântare a adormitului întru Domnul, Ioan Flueraș.

30 martie: Face o vizită la Așezământul de vârstnici din localitatea Popești, jud. Cluj și la familia Șolea, ctitorii așezământului.

A consemnat Pr. Gheorghe-Daniel Puian

PS Părinte Benedict Bistrițeanul, oficiind Sfânta Liturghie în biserica cu hramul Bunavestire din cartierul Iris, Cluj-Napoca, duminică, 28 martie, 2021.

Asceza din timpul Postului Mare – trepte și urcuș spre Înviere

Tatiana Onilov

Lostul Mare este o vreme a ascezei și a primenirii sufletului pentru cea mai importantă Sărbătoare a creștinilor ortodocși – Învierea Mântuitorului nostru Iisus Hristos. În această perioadă, timp este pentru toate: pentru slujbe de o frumusețe și de o profunzime aparte, de rugăciune personală mai atentă, de meta-nii și de postire. Mai este vreme și de întâlniri duhovnicești ziditoare cu oameni ai lui Dumnezeu care pot oferi tinerilor, dar nu numai, sfaturi practice și folositoare pentru ca osteneala din timpul Postului Mare să fie una rodnică atât pe plan personal, cât și din perspectivă comunitară.

În prima zi din prima săptămână a Postului Paștelui, în timpul Canonului cel Mare al Sfântului Andrei Criteanul, membrii comunității Bisericii Studenților din Campusul Universitar „B. P. Hasdeu” și ASCOR Cluj-Napoca s-au bucurat de prezența Preasfințitului Benedict Bistrișeanul, care, pentru al doilea an consecutiv, participă alături de Părintele Ciprian Negreanu și de alți preoți slujitori, la această slujbă ce invită la o meditație asupra pocăinței, dar și la împlinirea faptelor izvorâte din pocăință. Cântările Canonului intonate de Corul „Sfântul Lavrentie” al Bisericii Studenților produc o interiorizare și o emoție puternică în sufletele tuturor celor prezenți la slujbă.

După aproape trei ore de priveghere și de urcare a gândului la Dumnezeu, PS Benedict Bistrișeanul le-a adresat membrilor comunității Bisericii Studenților un cuvânt care, în esență, a deschis seria de conferințe din acest post. Tânărul ierarh le-a tâlcuit celor prezenți unele versuri ale Canonului, îndeosebi cele referitoare la despărțirea omului de Dumnezeu și la înțelegerea păcatului ca rană, ca factor ce contribuie la exilarea noastră din „casa lui Dumnezeu”.

Din perspectiva PS Benedict, toată această stare de exilare, de uitare a stării paradisiace, contribuie la simțirea și la trăirea iadului în interiorul nostru. „Totuși, acest iad interior, conform tuturor Sfinților Părinți ai Ortodoxiei, duce la un strigăt grabnic, la chemarea Numelui lui Dumnezeu, așa cum spune și unul din irmoasele Canonului: *Strigat-am cu toată inima mea din iadul cel mai de jos*. Este un paradox! Mă aflu în iadul cel mai de jos, dar nu deznădăjduiesc. În acest fel, de aici încolo, începe lucrarea fiecărui om aflat în iadul cel mai de jos care își vede starea, dar care nu deznădăjduiește, conform îndemnului Sfântului Siluan: «Ține-ți mintea în iad și nu deznădăjdui». Ești în iad, dar nu deznădăjduiești, ci strigi, Îl chemi pe Dumnezeu! Poți fi în iad și poți alege să nu faci nimic; dar poți fi în iad și să alegi să Îl strigi pe Dumnezeu, iar de aici începe mântuirea. Pentru că și Mântuitorul Hristos, când a înviat, i-a scos pe toți din iad, inclusiv pe cei drepti. Aceasta înseamnă că nu trebuie să deznădăjduim! Oricât de jos am fi în iad, oricât de adânc ar fi iadul pentru noi, strigăm: «Nu mă las de Tine, Doamne!». *Strigat-am cu toată inima mea din iadul cel mai de jos*”, a fost îndemnul de final al PS Benedict Bistrișeanul.

Înainte de plecarea ierarhului din mijlocul comunității Bisericii Studenților, Corul „Sfântul Lavrentie” a interpretat una dintre cele mai recente cântări bisericești din repertoriul său – *The Deer’s Cry (Strigătul Cerbului)* sau *Lorica Sfântului Patrick al Irlandei*, o poezie-rugăciune alcătuită de Sfântul Patrick, luminătorul Irlandei, în secolul V, linia melodică a acestei cântări fiind compusă de renumitul compozitor Arvo Part. Bucuria slujirii împreună și a comuniunii a fost pe deplin încununată de această interpretare a Corului „Sfântul Lavrentie”.

De altfel, pe tot parcursul Postului Mare, la conferințele on-line organizate de ASCOR Cluj-Napoca au participat invitați de seamă, ierarhi și preoți ai lui Dumnezeu, care le-au oferit ascultătorilor adevărate prelegeri duhovnicești, dar și răspunsuri la întrebările și la frământările existențiale ale tinerilor. ÎPS Andrei Andreicuț, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, Părintele profesor Dinu Patriciu, un teolog iscusit și un specialist de excepție în dreptul canonic, PS Teofil Roman de Iberia, Arhiepiscopul al Episcopiei Spaniei și Portugaliei, Părintele profesor Teofil Tia, decan al Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, Preasfințitul Ignatie Trif, Episcopul Hușilor și ÎPS Iosif Pop, Arhiepiscopul și Mitropolitul Mitropoliei Ortodoxe Române a Europei Occidentale și Meridionale au propus spre audiție subiecte precum: „Răstignire și înviere cu Hristos”, „Dimensiunea profundă a libertății”, „Neliniștea cea bună într-o lume a neliniștii”, „Inconștientul în selecția partenerului de viață. Are dragostea vreo logică?”.

ÎPS Mitropolit Andrei Andreicuț, abordând tema „Răstignire și Înviere cu Hristos”, le-a vorbit tinerilor despre șapte trepte de urcare spre Răstignire, apoi spre Înviere, făcând trimitere la Epistola către Galateni a Sfântului Apostol Pavel: *M-am răstignit împreună cu Hristos; și nu eu mai trăiesc, ci Hristos trăiește în mine (Epistola către Galateni 2: 20) și la una dintre cântările Canonului Învierii – Ieri m-am răstignit împreună cu Tine, Hristoase, astăzi mă ridic împreună cu Tine Cel ce ai înviat. Răstignitu-m-am împreună cu Tine, Însuși împreună mă preamărește, Mântuitorule, întru Împărăția Ta!* „*Ascetica și mistica creștină nu este altceva decât Răstignire și Înviere. Ascetica este Răstignire și mistica este Înviere, unire cu Hristos pentru totdeauna*”, a subliniat ÎPS Andrei Andreicuț în deschiderea conferinței duhovnicești.

Cele șapte trepte enumerate de Mitropolitul Clujului, trepte pe care omul le urcă în perioada aceasta de Răstignire, în timpul lepădării de păcat și a unirii cu Hristos, mai ales pe toată durata Postului Mare, dar și în toată viața sa, sunt: credința, frica de Dumnezeu, pocăința, înfrânarea, răbdarea, nădejdea, nepătimirea sau unirea cu Hristos în dragoste. În cadrul conferinței, îndrăgitul ierarh a detaliat toate cele șapte trepte care duc spre Răstignire, îndemnându-i pe toți să dorească să înceapă să urmeze aceste trepte, pentru că doar așa se poate ajunge la Înviere.

Trebuie spus că, în pofida perioadei pandemice și a restricțiilor aferente, dar cu respectarea tuturor regulilor impuse, tinerii din cadrul ASCOR Cluj-Napoca, chiar dacă mai puțini, au ascultat de îndemnul ierarhilor lor. Pe toată durata Postului Mare, în afara de împreună rugăciune și de participarea la slujbele deosebite,

parcursând astfel o parte din calea ascetică, ascoriștii au organizat o serie de acțiuni caritabile și filantropice, printre care Campania de donare a sângelui, mobilizarea pentru strângerea de pachete destinate oamenilor nevoiași, dar și implicarea în activitățile de exterior pentru tineri, adolescenți și copii. În pragul Sărbătorii Învierii, cu ajutorul lui Dumnezeu, membrii ASCOR se vor organiza pentru a ajuta la buna desfășurare a acestui Mare Praznic pentru toți creștinii ortodocși.

Adevăratul înțeles al pocăinței

Pr. Ciprian Negreanu

Locăința este la fel de mult modificată și stricată de mintea noastră, ca înțeles, la fel cum este denaturat și Chipul lui Dumnezeu. Părintele Arsenie Boca spunea că nu există idee în mintea omului mai modificată, mai stricată decât Chipul lui Dumnezeu. Cred că același lucru este valabil și pentru pocăință. De ce? Pentru că pocăința este ceva foarte important! La prima auzire, chiar și pentru noi, cei care suntem și care am crescut în Biserică, pare un termen prăfuit, obositor, greoi, pe care nu ni-l dorim. Pare a fi ceva la care ne îmbie Biserica din când în când, iar noi abia așteptăm să se termine perioadele de post, de rugăciune, ca să avem și noi o libertate mai mare. Pocăința pare ceva de nedorit.

Aș vrea să scoatem acest chip întunecat al pocăinței din mintea noastră. Aș dori să vă înfățișez un chip al pocăinței, cel adevărat, care nu are acest aspect al oboselii, al plictiselii, al încartuirii, al închiderii, al unor afirmații precum: „Nu ai voie! Nu ai voie! Nu! Nu! Nu! Nu! Acum trebuie să faci așa; acum trebuie să plângi, acum trebuie să te rogi”.

Pocăința este importantă pentru că vedem că Mântuitorul începe propovăduirea Sa prin acest cuvânt: *Pocăiți-vă, căci s-a apropiat Împărăția cerurilor* (Matei 3: 2; Matei 4: 17). Astfel, dacă Mântuitorul a început misiunea Sa cu acest cuvânt, înseamnă că este foarte important, înseamnă că pocăința este foarte importantă. Este de neînțeles pentru noi – inclusiv pentru mine, care am crescut în Biserică – cum de noi, creștinii, totuși nu-i cunoaștem adevăratul înțeles sau, chiar dacă îl cunoaștem în parte, este un înțeles deformat.

Ultimele cuvinte ale Mântuitorului se referă de asemenea la pocăință. În Evanghelia de la Sfântul Apostol Luca se spune că, mergând Mântuitorul cu apostolii spre locul Înălțării Sale, le spune lor să meargă pretutindeni, la toate neamurile, începând cu Ierusalimul, și să propovăduiască pocăința în Numele Său, pentru iertarea păcatelor. Le spune să propovăduiască pocăința. Deci, dacă Mântuitorul a început cuvântul său – *Pocăiți-vă, căci s-a apropiat Împărăția cerurilor* (Matei 3: 2) – și a sfârșit cuvintele Sale cu îndemnul la pocăință, înseamnă că pocăința este ceva foarte important.

De ce este totuși așa de deformat înțelesul pocăinței în mintea noastră? Acest lucru se întâmplă pentru că, în primul rând, în ultimele sute de ani, cuvântul „pocăință” a fost preluat constant de sectele protestante și neoprotestante. Ele înfățișează acest chip al pocăinței în felul următor: la un moment dat te convertești, în viziunea și prezentarea lor, apoi Îl alegi pe Iisus, conform formulelor folosite de ei – „L-ai primit în inima ta pe Iisus”; „L-ai ales pe Iisus” –, și, din acel moment, ești pocăit. Ei se laudă cu acest fel de pocăință, cel puțin o parte dintre ei, spunând că ei s-au pocăit și, gata, în acest mod, ei se mântuiesc. În viziunea lor, ei sunt mântuiți deja, pentru că au ales pocăința, având acel moment de alegere al pocăinței care a fost decisiv și care a condus la mântuirea lor. Ei consideră că sunt mântuiți din moment ce L-au ales pe Iisus și L-au primit în inima lor. Acest lucru naște în noi, cel puțin în mine naștea, o revoltă. Am discutat mult cu astfel de oameni, care îmi spuneau că ei sunt pocăiți și că ei negreșit se vor mântui.

